

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прзз 17/2022
22.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Џакула, председника већа, Јелене Ивановић, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Горданом Војновић, као записничарем, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца Птз 858/22 од 25.11.2022. године против пресуде Прекршајног апелационог суда 15 Прж 18537/22 од 23.08.2022. године, у предмету финансирања политичких активности, у јавној седници већа одржаној дана 22.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УСВАЈА, УКИДА СЕ** пресуда Прекршајног апелационог суда 15 Прж 18537/22 од 23.08.2022. године и предмет враћа Прекршајном апелационом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Прекршајног суда у Београду 57 Пр 95743/20 од 30.05.2022. године, окривљени АА, ЈМБГ ..., са пребивалиштем у ..., насеље ..., одговорно лице у Групи грађана „Труман“, држављанин РС, оглашен је одговорним да је учинио прекршај из члана 39. став 2. у вези става 1. тачка 14) Закона о финансирању политичких активности, за шта је осуђен на новчану казну у износу од 25.000,00 динара, под претњом доношења посебног решења о начину извршења неплаћене новчане казне, а обавезан је и да на име паушалних трошкова поступка плати износ од 3.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудне наплате.

Пресудом Прекршајног апелационог суда 15 Прж 18537/22 од 23.08.2022. године, поводом жалбе окривљеног АА из ... и по службеној дужности, преиначена је пресуда Прекршајног суда у Београду 57 Пр 95743/20 од 30.05.2022. године у погледу правне квалификације прекршаја за који је окривљени оглашен одговорним, тако што се уместо одредбе члана 39. став 2. у вези става 1. тачка 14) Закона о финансирању политичких активности окривљени оглашава одговорним за прекршај из члана 42. став 2. у вези става 1. тачка 14) Закона о финансирању политичких активности, а у осталом делу пресуда првостепеног суда потврђује.

Против наведене пресуде Прекршајног апелационог суда 15 Прж 18537/22 од 23.08.2022. године, Врховни јавни тужилац је подигао захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 1. тачка 14) и став 2. тачка 3) Закона о прекршајима и повреде материјалног права из члана 265. став 1. тачка 4) Закона о прекршајима. Указује да је побијана пресуда донета уз наведене битне повреде одредаба прекршајног поступка, јер је изрека те пресуде неразумљива по питању квалификације прекршаја који се окривљеном ставља на терет и јер су потпуно нејасни дати разлози о одлучној чињеници да ли је окривљени био дужан да достави коначан или прелиминарни извештај о трошковима изборне кампање, што је утицало на доношење законите и правилне пресуде, а учињена је и наведена повреда материјалног права, јер је у погледу прекршаја који је предмет захтева за покретање прекршајног поступка примењен закон који се не може применити. Наводи да је првостепени прекршајни суд правилно утврдио да окривљени од дана објављивања коначних резултата избора (22.06.2020. године) није поднео Агенцији са седиштем у Београду извештај о трошковима изборне кампање до 23.07.2020. године у складу са одредбом члана 29. став 1. Закона о финансирању политичких активности, из чега јасно произлази да окривљени није поднео извештај о трошковима изборне кампање у року од 30 дана од дана објављивања коначних резултата избора. Указује да је оваква радња окривљеног у време чињења прекршаја била санкционисана одредбом члана 39. став 2. у вези става 1. тачка 14) Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 43/11, 123/14 и 88/19), који је престао да важи даном ступања на снагу новог Закона о финансирању политичких активности објављеног у „Службеном гласнику РС“ број 14/22 од 07.02.2022. године. Сматра да је Прекршајни апелациони суд погрешно извршио преквалификацију прекршаја који се окривљеном ставља на терет, јер се одредбом члана 42. став 2. у вези става 1. тачка 14) новог Закона о финансирању политичких активности санкционише прекршај за недостављање прелиминарног извештаја о трошковима изборне кампање до седам дана пре дана гласања у складу са чланом 29. овог закона, који прекршај није био прописан Законом о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 43/11, 123/14 и 88/19). Истиче да у конкретном случају, првостепеном пресудом окривљени није оглашен одговорним да није доставио прелиминарни извештај о трошковима изборне кампање у складу са чланом 29. Закона о финансирању политичких активности, већ му се ставља на терет да није доставио коначан извештај о трошковима изборне кампање у складу са чланом 29. став 1. Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 43/11, 123/14 и 88/19), који је Законом о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, број 14/22) санкционисан одредбом члана 42. став 2. у вези става 1. тачка 15), а не тачком 14) како је то наведено изреком другостепене пресуде. Сматра да је на тај начин Прекршајни апелациони суд у погледу правне квалификације прекршаја погрешно огласио окривљеног одговорним за прекршај који није ни учинио и који није био прописан Законом о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 43/11, 123/14 и 88/19) у време чињења прекршаја, а тиме је учинио и повреду материјалног права, јер је применио закон који се не може применити. Предложио је да Врховни суд усвоји захтев, укине пресуду Прекршајног апелационог суда и списе предмета врати том суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је обавестио о седници већа Врховног јавног тужиоца, који, иако уредно обавештен, није приступио.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану одлуку, у смислу члана 286. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, бр. 65/13, 13/16, 98/16-одлука УС, 91/19, 91/19-др. закон и 112/22-одлука УС), Врховни суд је нашао да је захтев основан.

Одредбом члана 29. став 1. Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 43/11... 88/19), било је прописано да политички субјекат који учествује у изборној кампањи дужан је да Агенцији поднесе извештај о трошковима изборне кампање, у року од 30 дана од дана објављивања коначних резултата избора. Према одредби члана 39. став 1. тачка 14), новчаном казном од 200.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се за прекршај политичка странка ако не достави извештај о трошковима изборне кампање у складу са чланом 29. овог закона, а према ставу 2. за прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у политичкој странци или другом политичком субјекту новчаном казном од 50.000,00 до 150.000,00 динара.

Одредбом члана 29. став 1. Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, број 14/22), који је ступио на снагу 08.02.2022. године, прописано је да политички субјекат који учествује у изборној кампањи дужан је да Агенцији поднесе прелиминарни извештај о трошковима изборне кампање до седам дана пре дана гласања, као и коначни извештај о трошковима изборне кампање, који се подноси у року од 30 дана од дана објављивања укупног извештаја о резултатима избора. Према одредби члана 42. став 1. истог закона, новчаном казном од 200.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се за прекршај политичка странка, ако: - не достави прелиминарни извештај о трошковима изборне кампање у складу са чланом 29. овог закона (тачка 14)), - не достави коначни извештај о трошковима изборне кампање у складу са чланом 29. овог закона (тачка 15)). Према ставу 2. истог члана, за прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у политичкој странци или другом политичком субјекту новчаном казном од 50.000,00 до 150.000,00 динара.

Према стању у списима, решењем Прекршајног суда у Београду Пр 95743/20 од 28.01.2021. године покренут је прекршајни поступак по захтеву за покретање прекршајног поступка који је поднет суду дана 17.12.2020. године од стране Агенције за борбу против корупције под бројем 014-013-00-0881/20-07 против окривљеног АА, ЈМБГ ..., са пребивалиштем у Србији, ..., због прекршаја из члана 39. став 1. тачка 14) Закона о финансирању политичких активности. Пресудом Прекршајног суда у Београду 57 Пр 95743/20 од 30.05.2022. године окривљени АА оглашен је одговорним за прекршај из члана 39. став 2. у вези става 1. тачка 14) Закона о финансирању политичких активности, зато што у својству овлашћеног лица у Групи грађана „Труман“, која је са изборном листом под истим називом учествовала у изборној кампањи спроведеној поводом избора за одборнике у Скупштини општине Кнић, одржаној 21.06.2020. године, у року од 30 дана од дана објављивања коначних резултата избора, а који су објављени у „Службеном гласнику општине Кнић“ број 12 од 22.06.2020. године, није поднео Агенцији са седиштем у Београду извештај о трошковима изборне кампање до 23.07.2020. године у складу са одредбом члана 29. став 1. Закона о финансирању политичких активности. Пресудом Прекршајног апелационог суда 15 Прж 18537/22 од 23.08.2022. године, преиначена је пресуда Прекршајног суда у Београду 57 Пр 95743/20 од 30.05.2022. године у погледу правне квалификације прекршаја за који је окривљени оглашен одговорним, тако што се окривљени оглашава одговорним за прекршај из члана 42. став 2. у вези става 1. тачка

14) Закона о финансирању политичких активности, а у осталом делу пресуда првостепеног суда се потврђује.

Основано Врховни јавни тужилац захтевом за заштиту законитости указује да је пресуда Прекршајног апелационог суда 15 Прж 18537/22 од 23.08.2022. године донета уз битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 1. тачка 14) и став 2. тачка 3) Закона о прекршајима, као и уз повреду материјалног права из члана 265. став 1. тачка 4) Закона о прекршајима. Ово стога што је Прекршајни апелациони суд правном преквалификацијом прекршаја у побијаној пресуди окривљеног огласио одговорним за прекршај из члана 42. став 2. у вези става 1. тачка 14) Закона о финансирању политичких активности, а да се на основу диспозитива првостепене пресуде и утврђеног чињеничног стања у првостепеном поступку, за које другостепени суд налази да је несумњиво, не може закључити да је окривљени учинио наведени прекршај, имајући у виду да се прекршај из члана 42. став 1. тачка 14) Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, број 14/22) односи на обавезу достављања прелиминарног извештаја о трошковима изборне кампање до седам дана пре гласања, док се окривљеном у конкретном случају ставља на терет да након спроведених избора, у року од 30 дана од дана објављивања коначних резултата тих избора (22.06.2020. године), није поднео Агенцији извештај о трошковима изборне кампање до 23.07.2020. године. Поред тога, у време извршења прекршаја је важио Закон о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 43/11, 123/14 и 88/19) који није прописивао обавезу подношења прелиминарног извештаја о трошковима изборне кампање, а последично ни прекршај у вези са том обавезом, па примена Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, број 14/22), који је ступио на снагу након што је извршен прекршај који се окривљеном ставља на терет, представља и повреду материјалног права из члана 265. став 1. тачка 4) Закона о прекршајима.

Са изнетих разлога, Врховни суд је нашао да је поднети захтев основан, па је, на основу члана 287. став 4. Закона о прекршајима, одлучио као у изреци пресуде, с тим да је у поновном поступку другостепени прекршајни суд дужан да поступи по одредби члана 290. овог закона.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ СУДУ
дана 22.05.2023. године, Прзз 17/2022

Записничар,
Гордана Војновић,с.р.

Председник већа – судија,
Гордана Џакула,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић